

Kronika Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego za rok 2023

AGATA DWORZAK · *Uniwersytet Jagielloński* · <https://orcid.org/0000-0002-4424-4969> ·
<https://ror.org/03bqmcz70> · dworzak.agata@gmail.com

For English – see p. 249

Personalia

- 30 września dr hab. Marek Zgórniak, prof. UJ, zakończył pracę w Instytucie.
- 1 listopada dr Jarosław Suchan rozpoczął pracę w Instytucie na stanowisku asystenta w Zakładzie Historii Sztuki Nowoczesnej.

Wyróżnienia, odznaczenia, nagrody

- 27 czerwca prof. Andrzej Szczerski został odznaczony nadanym przez Prezydenta RP Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości.
- 2 lipca dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ, został odznaczony przez Prezydenta RP Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za wkład w rozwój życia kulturalnego Krakowa i ochronę dziedzictwa kulturowego kraju.
- 4 lipca mgr Dominika Cora, doktorantka w naszym Instytucie, została laureatką stypendium Ministra Edukacji i Nauki dla wybitnych młodych naukowców.
- 6 lipca dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ, został odznaczony przez prezydenta Litwy Gitanasa Nausėda honorowym Krzyżem Kawalerskim Orderu za Zasługi dla Litwy, za „swoją działalność naukową, pedagogiczną i muzealną, a także nieoceniony wkład we wspólną kulturę narodu litewskiego i polskiego”.
- 6 lipca prof. Andrzej Szczerski został odznaczony przez prezydenta Litwy Gitanasa Nausėda Krzyżem Rycerskim Orderu za Zasługi dla Litwy.

Wydarzenia, wykłady, publikacje i konferencje naukowe

- 26–28 stycznia odbyła się sesja naukowa organizowana przez Muzeum Narodowe w Krakowie i Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego pod tytułem „Nowy początek. Modernizm w II RP”, poświęcona pamięci prof. dr. hab. Tomasa Gryglewicza.
- 1–2 kwietnia odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa organizowana przez Institut für Europäische Kunstgeschichte Universität Heidelberg i Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego pod tytułem „Genoa,

- Venice, and Their Colonies Compared, 13th to 16th Century. People, Power, and Art”.
- 1 kwietnia prof. Julian Gardner wygłosił wieczorny wykład pod tytułem *The Projection of Power in two thirteenth-century Italian Maritime Republics*, zorganizowane w ramach konferencji „Genoa, Venice, and Their Colonies Compared, 13th to 16th Century. People, Power, and Art”.
  - 15-16 kwietnia odbyła się kolejna IX edycja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Rozpoznać przeszłość w teraźniejszości” pod tytułem „Krajobraz dziedzictwa” organizowanej przez naszych studentów z Akademickiego Koła Studentów Ochrony Dóbr Kultury UJ.
  - 26-27 kwietnia prof. Bernard Aikema (Uniwersytet w Weronie) wygłosił dwa gościnne wykłady pod tytułami: *The „Dalpontiana Methodus”. A Neglected Pictorial Mode in Early Modern Europe* oraz *Jheronimus Bosch and the Renaissance in Europe*.
  - 2 czerwca studenci z Akademickiego Koła Studentów Ochrony Dóbr Kultury UJ zainaugurowali powstanie nowego studenckiego czasopisma naukowego „Mundus Hereditatis”.
  - 14 czerwca dr Paolo Lucca (Università Ca’ Foscari w Wenecji) wygłosił gościnny wykład pod tytułem *Magic in the Armenian tradition. Polemics and practices*.
  - 26 lipca nakładem wydawnictwa The Brill Publishers ukazała się książka dr. hab. Rafała Quirini-Popławskiego *The Art of the Genoese Colonies of the Black Sea Basin (1261-1475)* (Leiden–Boston 2023).
  - 7-9 września odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa organizowana przez Klasztor oo. Bernardynów w Krakowie i Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego pt. „*Protocoenobium Ordinis Fratrum Minorum in Polonia. Historia klasztoru i kościoła pod wezwaniem św. Bernardyna ze Sieny w Krakowie, 1453-2023*”.
  - 28-30 września odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa organizowana przez Komisję Historii Sztuki Polskiej Akademii Umiejętności, Komitet Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk oraz Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego pt. „*Art History and its Institutions in The Austro-Hungarian Empire*”.
  - W październiku w Instytucie miało miejsce gościnne konwersatorium prof. Bernarda Aikemy pt. „*The European Renaissance: Between Mobilitas and Curiositas*”.
  - 14 listopada odbył się wykład prof. Felicitas Schmieder (FernUniversität w Hagen, Historisches Institut) pt. „*What do you know of the German East?*” (1940/42). *Addressing and creating medieval memory in image and text*.
  - 25 listopada zostało zorganizowane „Seminarium Zgórniakovianum” – spotkanie pożegnalne poświęcone osobie dr. hab. Marka Zgórniaka, prof. UJ. Podczas spotkania zostały wygłoszone następujące referaty dedykowane profesorowi: Andrzej Betlej, *Naufragio ereptis?*; Dorota Jędruch, *Jeszcze większy Luwr, czyli dalsze losy pewnego tematu*; Sławomir Skrzyński, *Eutykhidesowa personifikacja Eurotasu. Przyczynek do badań nad ikonografią pływaków w sztuce starożytnej*; Marek Walczak, *Płyta nagrobna Pakosława z Mstyczowa (zm. 1319) i zagadnienie odwołań do przeszłości w sztuce XIV w.*; Dobrosława Horzela, „*Fratribus forte tribus qui fenestras et libros laborant*”. *O pracach szklarskich w klasztorze Dominikanów we Wrocławiu na przełomie XV i XVI w.*; Agata Dworzak, *Monstrancja z lwowskiego kościoła Matki Boskiej Śnieżnej. Nieznane dzieło lwowskich*

złotników; Michał Rycaj, *Czworobok piechoty w malarstwie XIX wieku*; Barbara Ciciora, *Maria Matejko. Nieznana modelka i muza Jana Matejki*; Paweł Pencakowski, „*Koronacja Marii*” autorstwa Włodzimierza Tetmajera w dekoracji kościoła katedralnego w Sosnowcu; Urszula Bęczkowska, Wojciech Szymański, *Inkluzywna formuła „polskiego neorenesansu” – kamienica Mojżesza Ohrensteina jako projekt tożsamościowy*; Rafał Solewski, *Krytyka i afirmacja. Metafizyczność i polskość w sztuce początku XXI wieku*.

- 8 grudnia odbyło się wręczenie Nagrody im. Prof. Mariana Sokołowskiego za najlepszą pracę magisterską obronioną w Instytucie Historii Sztuki UJ w roku akademickim 2021/2022 oraz 2022/2023. Laureatką została Kinga Burek-Domżańska za pracę „*Zamiana fikcji w fikcję i rzeczywistości w fikcję*”. *Surrealistyczne konteksty sztuki Andrzeja Pawłowskiego w optyce opowiadań Brunona Schulza*, przygotowaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Wojciecha Bałusa. Wyróżnienia otrzymali: Andriy Yegorov za pracę *Światło i plastik. Instalacje świetlne Leona Tarasewicza 2017–2020*, przygotowaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Wojciecha Bałusa, oraz Klaudia Śnieżek za pracę *Romańska architektura opactwa kanoników regularnych w Czerwińsku*, przygotowaną pod kierunkiem dr. hab. Teresy Rodzińskiej-Chorąży, prof. UJ.

Prace doktorskie i magisterskie

Prace doktorskie obronione

- (promotor prof. dr. hab. Wojciech Bałus) mgr Rafał Ochęduszko, *Teoria architektury Heleny i Szymona Syrkusów*; mgr Jarosław Suchan, *W stronę awangardowego muzeum*.
- (promotor dr. hab. Andrzej Betlej, prof. UJ) mgr Stanisław Kłosowski, *Włoscy architekci i muratorzy z Piuro i ich rola w rozwoju architektury na ziemiach Rzeczypospolitej w XVI i XVII wieku*.
- (promotor dr. hab. Marek Walczak, prof. UJ) mgr Anna Wyszynska, *Strój w sztuce. Ze studiów nad rolą kostiumologii w badaniach historyczno-artystycznych na przykładzie sztuki terenów Małopolski końca XV i pierwszej połowy XVI wieku*; mgr Agnieszka Smołucha-Sładkowska *Pride and Memory. Medals of Condotieri in Quattrocento Italy*.
- (promotor prof. dr. hab. Piotr Krasny) mgr Szymon Cierpisz, *Kształtowanie obrazu dziejów ojczystych w sztuce polskiej około 1764–1820*.

Prace magisterskie obronione

- (promotor prof. dr. hab. Wojciech Bałus) Maksymilian Puzio, *Koncepcja niezrealizowanej grupy rzeźbiarskiej „Święta Góra” Alfreda Nossiga*; Andriy Yegorov, *Światło i plastik. Instalacje świetlne Leona Tarasewicza 2017–2020*; Weronika Stasińska, *Faktury brutalizmu w Krakowie*.
- (promotor dr. hab. Andrzej Betlej, prof. UJ) Krzysztof Grzegorzczak, *Oprawa artystyczna uroczystości we Lwowie na łamach „Kuryera Polskiego” (1729–1760)*; Kinga Zięba, *Zarys twórczości Łukasza Porębskiego (1594–1637)*; Kacper Fiłon, *Popiersia Karola V i Filipa II Habsburgów z Villa Pliniana*; Jakub Szewc, *Miasto Męczeńskie. Historia lokalna w sztuce Sandomierza XVII i XVIII wieku*.
- (promotor prof. dr. hab. Piotr Krasny) Jan Gędzik-Dąbrowski, *Park im. Wojciecha Bednarskiego w Krakowie – dzieje, wartości kulturowe, nowa aranżacja*;

Igor Haiduk, *Monumentalne mozaiki Białorusi lat 60-90 XX wieku. Problemy ochrony dziedzictwa*.

- (promotor dr hab. Teresa Rodzińska-Chorąży, prof. UJ) Alicja Besler, *Romański kościół św. Jana Chrzciciela w Zagości - forma i jej geneza*.
- (promotor dr hab. Małgorzata Smorąg Różycka, prof. UJ) Inga Pawlicka, *Cerkiewne polichromie autorstwa Adama Stalony-Dobrzańskiego (1904-1985): pomiędzy bizantyjską tradycją ikonograficzną a autorską innowacją artystyczną*.
- (promotor prof. dr hab. Andrzej Szczerski) Karolina Ciechańska, *Reprezentacje kultury Saami w twórczości Britty Marakatt-Labby*; Hanna Rzepka, *O wystawianiu mody w muzeum. Interpretacja projektów kuratorskich Andrew Boltona*; Aleksandra Żelichowska, *Groteska w sztuce czeskiej po 2000 roku: David Černý, Křištof Kintera i Kateřina Šedá. Projekt wystawy*; Zofia Ozaist-Zgodzińska, *Maria Pinińska-Bereś i Jerzy Bereś na Prądniku w Krakowie. Projekt muzeum rozproszonego „Muzeum Prądnika”*.
- (promotor prof. dr hab. Marek Walczak) Miłosz Kargol, *Kościół i zamek w Dębnie jako przykłady późnośredniowiecznych fundacji możnowładczych. Przyczynek do badań nad architekturą w Małopolsce w XV wieku*. ●